

JÍDLO A ZÁCHRANA OD MARIE

„Sehnat jídlo je těžké, často spím s prázdným žaludkem. Když nejím, cítím se slabý a bolí mě celé tělo. Dokud ve škole nebylo co jíst, třásl jsem se a byl jsem hrozně unavený – třásl jsem se tak, že jsem neudržel pero a nedokázal jsem se soustředit. Někdy jsem prostě musel ze školy odejít a zkusit najít něco k snědku.“ Takto popisoval třináctiletý chlapec z Malawi svůj život před tím, než začal dostávat obědy od organizace Mary's Meals. Marka Telička, mluvčího české pobočky Mary's Meals, jsme se zeptali, jak přesně organizace dětem pomáhá a jaké výzvy před ní stojí.

ING. MAREK TELIČKA, 53 let. Projektový manažer a tiskový mluvčí Mary's Meals České republiky, z. s. Oblíbená kniha: Harper Lee: Jako zabít ptáčka. Oblíbený citát: Učini mě, Pane, nástrojem (sv. František z Assisi)

Milý Marku, co znamená spojení slov Mary's Meals?

Znamená to „Mariina jídla“ a název odkazuje na fakt, že zakladatel Mary's Meals, Magnus MacFarlane-Barrow, považuje za skutečnou zakladatelku a autorku celého díla Pannu Marii. Jako dospívající kluk totiž Magnus se sourozenci navštívil Medžugorje a tato cesta jeho život a rozhodování velmi výrazně ovlivnila.

A jaký je příběh vzniku samotné organizace?

V roce 2002 byl Magnus v jihoafrickém Malawi pozván do rodiny, jejíž otec byl už po smrti a maminka rovněž umírala, a to na AIDS. Magnus se zeptal nejstaršího syna Edwarda, jaké jsou jeho životní sny, a on řekl: „Chtěl bych mít co jíst a taky bych jednou rád chodil do školy.“ Tyto skromné životní ambice 14letého kluka zformovaly základy, na nichž naše práce dodnes stojí.

Kolik dětí na světě stále trpí hladem?

Zhruba 71 milionů dětí je dnes ve stejné situaci jako kdysi Edward – nechodí do školy kvůli chudobě a hladu. A přibližně stejné množství dětí do školy sice chodí, ale hlad

jim znemožňuje, aby se na vyučování soustředily. Dodal bych, že Mary's Meals aktuálně zajišťuje jídlo pro víc než 2,6 milionu dětí v 16 zemích světa.

Jak často jedí děti, které by vaši pomoc potřebovaly, ale zatím se k nim nedostala?

Zaměřujeme se na pomoc tam, kde konflikty, extrémní počasí a ekonomické šoky staví do životů tamních lidí obrovské výzvy. Děti někdy jedí třeba jen jednou za tři dny, což bohužel není nadsázka. Strava je zároveň velmi chudá a fádní – většinou jde o plodiny z malých rodinných políček, která trpí nedostatkem srážek a hnojiva, případně o jídlo, které si děti samy vydělají námezdní prací nebo vyžebrají.

Jakým způsobem Mary's Meals těmto dětem pomáhá?

Zajišťujeme jídlo ve školách, takže děti mají jistotu, že nebudou hladovět, a navíc s jídlem získají i vzdělání a naději na lepší budoucnost. Ne náhodou naši práci charakterizuje rovnice škola + jídlo = naděje. Opíráme se přitom o obrovské množství dobrovolníků. Bez nich by Mary's Meals vůbec nemohlo existovat a díky jejich rozsáhlé práci můžeme mluvit o „hnutí“ Mary's Meals. Nejde prostě jen o organizaci, ale o celosvětové společenství lidí, kteří usilují o to, aby žádné dítě na světě nemělo hlad.

Těmi dobrovolníky máte zřejmě na mysli lidi, kteří třeba tady v Česku pořádají akce pro získávání dalších finančních prostředků, že?

Ano, ale nejenom je. Dobrovolníci v bohatých zemích, jako je ta naše, jsou pochopitelně naprosto zásadní. Jenom v Česku víme o cca 600 aktivních dobrovolnících, kteří pro získání dalších prostředků na jídlo pro děti pořádají koncerty, jarmarky, besedy, přednášky nebo vytvářejí nejrůznější výrobky. Obdobně se zapojují lidé v dalších zhruba 20 státech.

Někdy se ale neprávem zapomíná na dobrovolníky žijící přímo v místech, kde pomáháme. Ti se střídají v přípravě jídla pro děti přímo ve školách. Vstávají ještě za tmy, aby nanosili vodu, zatopili pod kotly a pak několik hodin míchali kaši, kterou většina dětí, jimž pomáháme, ve školách dostává. Obvykle jde o maminky a babičky dětí, které do těch škol chodí. Když dětem kaši vydají, musí vše umýt a sklidit, bezpečně uskladnit. V zemích, kde

má Mary's Meals pobočky, takto bezplatně pomáhá přibližně 68 tisíc místních lidí. Jinak řečeno Mary's Meals pouze dodává suroviny k přípravě. O vše ostatní se musí svými silami a na své náklady postarat místní komunity, které za chod stravovacího programu přebírají plnou odpovědnost.

Které oblasti jsou aktuálně hladem nejvíce ohroženy?

Pozornost by si zasloužilo mnoho oblastí, zejména ve střední a jižní Africe. S prostředky, které máme k dispozici, se ale pochopitelně můžeme soustředit jen na některé z nich. Letos upozorňujeme zejména na země jižní Afriky, kde pomáháme více než 1,5 milionu dětí. Jihoafrické státy jsou tři roky po sobě postiženy katastrofálním suchem. Na pomoc tamním dětem jsme vyhlásili mimořádnou výzvu, pro niž v rámci ČR shromažďujeme prostředky prostřednictvím platformy Donace.cz. Velmi složitá je ale třeba situace i na Haiti, v Jižním Súdánu, Jemenu, Etiopii a mnoha dalších zemích.

Jaké má Mary's Meals do budoucna plány?

Na to je v zásadě jednoduchá odpověď: nadále poskytovat jídlo dětem tam, kde už pomáháme, a pokud to získané prostředky dovolí, rozšiřovat naši pomoc dál. Vždy mít na mysli další děti, jejichž životy jsou

ničeny hladem a k nimž chceme naši pomoc co nejdříve dostat. Vytrvat a věřit, že svět bez hladu není nedosažitelná fikce.

Myslíte tedy, že se podaří hlad naprosto vymýtit?

To záleží na nás všech. Světový hlad není infekční choroba, na kterou se snadně najít lék. Je to problém, k jehož vyřešení máme jako lidstvo všechny potřebné prostředky. Jde jen o to, jaká činíme rozhodnutí a jaké jsou naše priority. Uvedu srovnání, které často zmiňuje Magnus MacFarlane-Barrow: Pomoc všem dětem žijícím v zemích s nejnižšími příjmy na světě a jsou v současné době bez školního stravování, by stála něco přes 3 miliardy dolarů ročně. Přitom jen ve Spojeném království se ročně utratí třikrát tolik za psí mazlíčky. Nejde o argument proti koupi psa, ale o příklad, na němž je vidět, že prostředky k vymýcení hladu nám určitě nechybí.

Máte nějaký příběh, u nějž jste si uvědomil, jaký dopad má vaše práce?

Loni v říjnu jsem měl možnost podívat se na pár dní do Malawi, do několika škol, kde pomáháme. Potkal jsem se tam s mnoha úžasnými a inspirativními lidmi, ale možná nejvíc mě oslovil životní příběh Dysona. Jako malý kluk přišel o rodiče a chodil do školy Jacaranda, kde už tehdy dostávaly osiřelé děti jídlo od Mary's Meals. Dnes pro Mary's Meals v Malawi pracuje jako stravovací kontrolor. Objíždí školy, dohlíží na správné uložení zásob, stará se o to, aby škola dostala další dávku, když stávající zásoby docházejí. Takže nejenže přežil a získal vzdělání, ale dnes má díky Mary's Meals taky práci, která jej a jeho rodinu živí a o jejímž smyslu je bytostně přesvědčen.

Co byste řekl mladému člověku, kterého problémy lidí na druhém konci světa až tak moc nezajímají?

Chtěl bych mu říct, že narodit se v bohatém státě, jako je Česko, je obrovské a ničím nezasloužené privilegium, kterého se mu a nám všem v téhle pozeňované zemi dostalo. A toto privilegium jsme dostali z jediného důvodu – abychom z našeho nadbytku mohli pomoci těm, kteří se, rovněž zcela nezaslouženě, narodili do podmínek, které jsou nesrovnatelně náročnější než ty naše. Pokud si toto uvědomí a bude podle toho ve svém životě jednat, jsem si jistý, že toho nikdy nebude litovat, protože jeho život dostane smysl, jaký by bez pomoci jiným lidem neměl.

Dejte tomu, že jste jej těmito slovy přesvědčil. Co má dělat dál?

Může popřemýšlet, jaké dostal k dispozici hřivny. Dokázal by sám uspořádat nějakou benefiční akci, koncert, charitativní běh nebo třeba přednášku pro své známé? A i kdyby na všechny tyto otázky odpověděl záporně, ať se nám určitě ozve a společně budeme hledat způsob, jak jeho schopnosti a zápal využít.

Děkujeme za rozhovor, ptal se Zbyněk Pavienský

O Mary's Meals se můžete více podívat na www.marysmeals.cz

